

Vabariigi Valitsuse 23. augusti 2021. a korralduse nr 305 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“, Vabariigi Valitsuse 28. mai 2021. a korralduse nr 212 „Karantiini kehtestamine COVID-19 haiguse diagnoosiga või positiivse testi tulemusega isikutele ja nende isikutega lähikontaktis olnud isikutele“ ja Vabariigi Valitsuse 16. mai 2020. a korralduse nr 169 „Riigipiiri ületamise ajutine piiramine COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 uue puhangu ennetamiseks“ muutmise seletuskiri

1. Sissejuhatus

Korralduse eesmärk on kehtestada COVID-19 leviku tõkestamiseks vajalikud piirangud ja meetmed.

Käesoleva korralduse kohaselt saab isik kontrollitud tegevuses osaleda, talle ei kohaldata lähikontaktsuse korral karantiini ja talle kehtivad isolatsiooninõuete erisused, kui tema vaksineerimiskuurst ei ole möödunud rohkem kui 270 päeva. Sellega sätestatakse korralduses COVID-tõendile uus kehtivusaeg. Kehtivate korralduste järgi on COVID-tõendi kehtivusaeg üks aasta ehk 365 päeva, mis nüüd asendatakse 270-päevase kehtivusajaga.

Siiani ei olnud Euroopa Liidu (EL) tasandil kokku lepitud ühtset vaksineerimistõendi kehtivusaega. Samas tagab tõendite ühtne kehtivusaeg ka reisimeetmete lihtsama ja selgema koordineerimise, nagu järeltas ka Euroopa Ülemkogu oma 16. detsembri 2021. a kohtumisel. 21. detsembril 2021. a võttis Euroopa Komisjon ELi digitoendi määruse nr 2021/953¹ alusel vastu delegeeritud akti, millega kehtestatakse ühtne periood vaksineerimistõendite aktsepteerimiseks (270 päeva), mis rakendub esmase vaksineerimiskuuri läbimisest. Vaksineerimiskuur on läbitud, kui on manustatud kaks doosi Pfizer/BioNTechi vaktsiini Comirnaty või kaks doosi AstraZeneca vaktsiini Vaxzevria või kaks doosi Moderna COVID-19 vaktsiini Spikevax või üks doos Jansseni COVID-19 vaktsiini. Läbipõdenute vaksineerimisel piirdub esmane vaksineerimiskuur ühe doosiga, v.a erijuhud (teatud immuunseisundid, vältimatu vajadus reisida).

Vaksineerimistõend hakkab kehtima viimasest doosist (ehk süstist). Tõendi saab luua isik digiloos alates doosi ehk süsti saamisest, aga alles maksimaalse kaitse saavutamise annab Eesti kontrollirakendus n-ö rohelise tule ehk isikul on luba kontrollitud tegevustes osaleda (v.a täiendava doosiga vaksineerimisel, mille puhul aktsepteeritakse alates süsti saamisest õigust osaleda kontrollitud tegevustes).

Ettenähtud kehtivusaeg lähtub Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse (ECDC) suunistest², milles soovitatatakse teha vaktsiini täiendav doos (tõhustusdoos või lisadoos) hiljemalt kuus kuud pärast esimese vaksineerimiskuuri lõppu. Pärast nimetatud kuue kuu lõppu kehtib tõend veel kolm kuud, et riiklikke vaksineerimiskampaaniaid saaks kohandada ja kodanikel oleks juurdepääs täiendavatele doosidele. Täiendavate vaktsiinidooside kehtivus on praegu kehtivate korralduste alusel üks aasta, Euroopa tasemel seda reguleeritud ei ole. Täiendavate vaktsiinidooside üle jätkuvad arutelud ELi tasandil ühise lahenduse leidmiseks.

Eestis ja teistes ELi riikides väljastatavatel ELi digitaalsetel vaksineerimistõenditel pole esitatud kehtivuse lõpukuupäeva ning seetõttu kontrollitakse digitoendite 270-päevast

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R0953&from=IT>

² <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/Implications-emergence-spread-SARS-CoV-2%20B.1.1.529-variant-concern-Omicron-for-the-EU-EEA-Nov2021.pdf>

kehtivust kontrollirakenduse (kontroll.digilugu.ee) uuendatud ärireeglite kaudu. Tõendeid, mis pole ELi digitaalsed COVID-19 tõendid, tuleb kontrollida visuaalsel vaatlusel.

Korralduse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Sotsiaalministeeriumi ametnikud.

2. Korralduse sisu

Korraldus kehtestatakse nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 27 lõike 3 alusel, arvestades § 27 lõike 1 punktides 1 ja 2 sätestatud, § 28 lõike 2 punktide 3 ja 5 ning lõike 5 punkti 3 alusel ning arvestades sama paragrahvi lõiget 8 ja riigipiiri seaduse § 17 lõike 1 punkti 1 alusel.

Korralduse punktiga 1 muudetakse Vabariigi Valitsuse 23. augusti 2021. a korraldust nr 305 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“.

Punkti 1 alapunktiga 1 muudetakse korralduse punkti 5 alapunkti 3. Seni ei kohaldata korralduses nimetatud 10-kalendripäevast elukohas või püsivas viibimiskohas viibimise kohustust ega COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 testimise nõudeid isikule, kes on läbinud vaktsineerimiskuuri ning tema viimasest vaktsiinidoosist ei ole möödunud rohkem kui üks aasta. Samuti sai vaktsineeritud isik maksimaalse kaitse saavutamisest ühe aasta jooksul kontrollitud tegevustes osaleda. Käesoleva korraldusega lühendatakse aega, mille kestel on võimalik tegevustes osaleda ning riiki siseneda ilma isolatsioonikohustuseta: isikul ei tohi esmase vaktsineerimiskuuri läbimisest olla möödunud rohkem kui 270 päeva.

Punkti 1 alapunktiga 2 muudetakse punkti 5 alapunkti 4. Vaktsineeritud isikuga võrdsustatud isikule ei kohaldata kehtiva korralduse järgi samuti ühe aasta jooksul vaktsineerimiskuuri läbimisest kohustust jääda piiriületuse järel isolatsiooni ning tal on õigus osaleda kontrollitud tegevustes. Käesoleva korraldusega nimetatud aeg lüheneb 270 päevale alates esmase vaktsineerimiskuuri läbimisest.

Korralduse punktiga 2 muudetakse Vabariigi Valitsuse 28. mai 2021. a korraldust nr 212 „Karantiini kehtestamine COVID-19 haiguse diagnoosiga või positiivse testi tulemusega isikutele ja nende isikutega lähikontaktis olnud isikutele“.

Punkti 2 alapunktiga 1 muudetakse punkti 5 alapunkti 2, mille alusel isik, kes on läbinud COVID-19 haiguse vastase vaktsineerimise kuuri, ei ole kohustatud jääma isolatsiooni olukorras, kus ta osutub lähikontaktseks, kuid tal puuduvad haiguse sümptomid ja tema viimasest doosist on möödas vähem kui 270 päeva.

Punkti 2 alapunktiga 2 tehakse sama muudatus korralduse punkti 5 alapunktis 3, millega sätestatakse eneseisolatsiooni erand vaktsineerituga võrdsustatud isikutele.

Korralduse punktiga 3 muudetakse Vabariigi Valitsuse 16. mai 2020. a korralduse nr 169 „Riigipiiri ületamise ajutine piiramine COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 uue puhangu ennetamiseks“ punkti 12⁶ alapunkti 1 samal eesmärgil nagu eelnevates punktides. Vaktsineeritud isik tohib riigipiiri ületada Eestisse sisenemise eesmärgil, kui tal ei esine haigusnähte, ta saabub kehtiva korralduse punktis 12² nimetatata kolmandast riigist ja tema viimasest vaktsiinidoosist ei ole möödunud rohkem kui 270 päeva.

Punktides 1–3 tehtud muudatus on tingitud jätkuvast koroonapandeemiast. COVID-19 pandeemia lõpetamiseks ning rahvatervise ja maailmamajanduse jätkusuutlikkuse huvides on, et kriitiline hulk inimesi saavutaksid epideemiliselt leviva haiguse vastu piisava immuunkaitse. Vaksineerimistõendi kehtivus on seotud viiruse muteerumise ning sellest tuleneva suutlikkusega immuunkaitset läbi murda. Tervise huvides peab inimene eelmainitud uute ohtlike tüvede ilmnemisel enda immuunkaitset täiendama. Näiteks tuvastati uus SARS-CoV-2 viiruse tüvi B.1.1.529 (omikrontüvi) 11. novembril 2021. a Botswanas ning 14. novembril 2021. a Lõuna-Aafrika Vabariigis. Omikrontüvel on võrreldes koroonaviiruse metsiku tüvega üle 50 mutatsiooni, millest üle 30 mutatsiooni asetsevad ogavalku kodeerivas piirkonnas. See teeb omikrontüvest kõige suurema mutatsioonide arvuga tüve, mida on seni alates pandeemia algusest tuvastatud. Senini puudub tõenduspõhine teave, missugust mõju avaldavad tekkinud mutatsioonid viiruse omadustele, kuid ECDC³ ja Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO)⁴ avaldatud raportites viidatakse, et suur mutatsioonide arv võib olla seotud suurenenud ülekandumisvõimega, vaktsiini efektiivsuse olulise vähenemise ja suurenenud taasnakatamise riskiga. Sellest tulenevalt nimetas WHO 26. novembril 2021. a kõnealuse tüve murettekitavate tüvede (*Variant of Concern, VOC*) hulka. ECDC hinnangul ei ole omikrontüve põhjustatud haigestumiste raskusastme kohta veel piisavalt infot. Tulenevalt asjaolust, et olemasolevate vaktsiinide efektiivne kaitse omikrontüve vastu on lühiajalisem, on põhjendatud lühendada COVID-tõendi kehtivusaega.

Korralduse punktiga 4 nähakse ette korralduse jõustumine 1. veebruaril 2022. a.

Korraldus jõustub 1. veebruaril 2022. a. Selliselt jääb isikutel mõistlik aeg võtta vajalikud meetmed uue korraga kohanemiseks. Üleminekuaega on tarvis ka selleks, et isikud, kellel möödub 270 päeva täieliku kaitse saavutamisest enne või vahetult pärast uue korralduse jõustumist, jõuaksid minna täiendavat vaktsiinidoosi tegema. Pärast täiendavat vaktsiinidoosi hakkab kulgema uus aasta (365 päeva), mille jooksul saab olla karantiinist vabastatud või kontrollitud tegevustes osaleda.

Korralduse punktis 5 nähakse ette korralduse avaldamine Riigi Teatajas ja veebilehel kriis.ee.

Taimar Peterkop
Riigisekretär

---

³ <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/threat-assessment-brief-emergence-sars-cov-2-variant-b.1.1.529>

⁴ [https://www.who.int/news/item/26-11-2021-classification-of-omicron-\(b.1.1.529\)-sars-cov-2-variant-of-concern](https://www.who.int/news/item/26-11-2021-classification-of-omicron-(b.1.1.529)-sars-cov-2-variant-of-concern)